

MEDEDELINGENBLAD

**VERENIGING
VAN
VERZAMELAARS
VAN
OUDE FONDSSEN**

Zesde jaargang nr 1

maart 1984

INHOUD

	pag.
Het Handelshuis Deutz	3
Agenda	7
Opbrengstlijst Mail-Bid 4 1983/ Mail-Bid 1 1984	8
VVOFjes / Ledenlijst	11
Veiling Scriporama	12
Sectie Russische Spoorwegen/ 1916 Leningen	13
Peruvian Investment and Finance Ltd	15

Vereniging van Verzamelaars van Oude Fondsen

Redactie en sekretariaat
Postbus 17071 1001 JB Amsterdam
Telefoon 020-953559 (uitsluitend na 20.00 uur)
Kontributie: f 30,- per kalenderjaar (entreegeld f 10,-)
Amrobank: rekening nr 42.10.19.689
Postgiro Amrobank nr 13.56.46

Dit blad verschijnt 4x per jaar

© Copyright V.V.O.F. 1984

Overname van artikelen uitsluitend na schriftelijke toestemming van de redactie

HET HANDELSHUIS DEUTZ

Voor verzamelaars van oude fondsen zal de familienaam Deutz geen onbekende klank hebben. Talrijk zijn de schuldbekentenissen ondertekend met de naam Deutz.

Reeds in het jaar 1659 werden er door Johan Deutz leningen verstrekt aan de Keizer van Oostenrijk op onderpand van het verkoop monopolie van kwikzilver uit de mijnen van idria. In 1659 was deze keizerlijke schuld reeds opgelopen tot f 1.550.000,-. Het onderpand van de kwikzilververkoop bleek niet toerijkend voor de schulden van de Keizer, want in 1664 kregen de erven Deutz de opbrengst van de kopermijnen in Hongarije als onderpand.

Alle schuldbekentenissen droegen de handtekening Deutz als zijnde de geldschieter. In de eerste helft van de 18e eeuw volgden er nieuwe leningen van het bankiershuis Deutz, voor afkossing dienden de keizerlijke inkomsten uit Silezië en Bohemen. Als bijzonderheid voor verzamelaars van oude fondsen dient vermeld te worden dat in de Weense novemberveiling van 1982 een dergelijke schuldbekentenis ondertekend door Willem Gideon Deutz is geveild.

In een volgend artikel hopen wij iets dieper in te kunnen gaan op de betrekkingen tussen het handels- en bankiershuis Deutz en de Oostenrijkse monarchie. Bovengenoemde Willem Gideon Deutz, burgemeester van Amsterdam, en hoofd van het handelshuis heeft in 1573 de eerste Westindische plantageleningen uitgegeven. Hierbij paste hij dezelfde manier van kapitaalverschaffing toe als bij de leningen aan de Keizer.

De eerste sporen van de "negotiatie" Deutz dateren van mei 1751. Met "negotiatie" werd in de 18e eeuw niet alleen de lening op zich aangeduid, maar ook de soort vennootschap die de geldlening had uitgegeven en beheerde. Op 31 mei 1751 diende Deutz een voorstel in om leningen op onderpand van plantages te verstrekken. Dit voorstel resulteerde in november 1751 in het ter beschikking stellen van f 1.000.000 door het handelshuis Deutz. Er diende op zeer korte termijn rapporten te komen van de beheerders der plantages die in aanmerking wilden komen voor een dergelijke transactie.

Er werd met haastige spoed gewerkt, want reeds in januari 1752 werd rapport uitgebracht over 5 plantages, namelijk; Osembo,

Overbrugge, Concordia, Vlijt en Hoop en Pietersburg.

De plantages waren geschat door officieel aangestelde en beëdigde taxateurs, toentertijd priseurs genaamd.

De planters konden maximaal 5/8e deel van de geschatte waarde bij Deutz opnemen. De planters die in de negotiatie deelnamen verplichtten zich al hun producten aan Deutz te consigneren, die ze tegen een commissieloon van 2% zou verkopen. Deze voorschriften garandeerden Deutz een uitgebreide commissiehandel. Uit de opbrengst van de verkochte producten zou allereerst de rente en aflossing voldaan moeten worden. Over het saldo mocht de planter beschikken door wissels op Deutz te trekken mits "productenop een mediocre prijs gecalculeert en de connosseminten behoorlijk afgesonden sijnde".

In 1753 verscheen een prospectus waarin stond dat de negotiatie was opgericht tot herstel van "'t geknackt crediet" en in het bijzonder "om de planters in de colonie van Suriname te redden, van haare zwaare interessen te ontheffen en in den tijd van 20 jaaren volkomen weder in staat kunnen sijn haare plantagiën in vrijheid te bezitten".

Op grond van deze edele motieven werden de kosten die Deutz voor zijn bemiddeling op rekening van de planters mocht stellen, nauwkeurig omschreven. De in- en verkoopcommissie was bepaald op 2%, die voor het "negotiëren der penningen" op 1/4%, terwijl voor transportkosten, pakhuishuur, kuiperloon, makelaarsloon etc. niet meer in rekening mocht worden gebracht dan volgens gebruik daarvoor werd betaald. De jaarlijkse interest van 6% die de planters betaalden en die de obligatiehouders ontvingen was hoog. In de 18e eeuw was de interest in de republiek 2½% à 3%. Deze hoge interest en de voorschriftenwaaraan de planters onderworpen waren, duiden erop, dat de geldschietters zich wel bewust waren van het riskante karakter van de kredietverlening aan verre overzeese planters.

De aflossing die eerst na het tiende jaar zou aanvangen, bedroeg 10%. De geldschietters kozen uit hun midden drie commissarissen, aan wie de directeur van de negotiatie elk jaar rekening en verantwoording zou afleggen.

Gouverneur en raden waren zeer ingenomen met het project van Deutz en zonden hem in mei 1752 een dankbetuiging voor "desselfs landsvaderlijke goedheid en bijzondere attentie voor dese Colonie".

De planters echter toonden niet onmiddellijk begrip voor de nieuwe vorm van kredietverlening. Zij durfden geen wissels aan te nemen van deelnemers aan de negotiatie. Vandaar dat de Gouverneur en Raden in februari een waarschuwing lieten uitgaan, dat geen wissels op Deutz getrokken mochten worden zonder hun voorkennis.

van hetzelfde te *Essequibo* zoude moeten geschieden, zoo verklaren zy Comparanten ten hinnen Lasten te neemen de Onkosten deswegens te vallen, daar onder meede begrepen de Provisie van den Gemagtigde, blyvende zy Comparanten niettemin, zoo wanneer in zulke gevallen te kort mogte komen, met opzigt tot dat te kort komende ten behoeve van de voorz. Doelnemers en Geldgevers of de Houders der Aandelen, en yder van hun in 't byzonder, hunne Erven of Regtverkrygende verbonden en aanspraakelyk; — Authoriseerende voorts de Comparanten den Heer Secretaris dezer Colonie, nu of in der tyd geene andere Verbanden te admitteeren of registreeren, dan met voorweeten en Consent van de voorn. Geldschieters; bereid zynde zy Comparanten en overgeevende by deezen, om hun in den Inhoude en Nakomen deezes, vrijwillig by welgem. Heeren Raaden als Commisarisfen te doen en laaten condemneeren, met onwedderroepelyke Procuratie op den Houder der Grosfe deezes, omme die te verzoeken en daarinne te confenteeren, met belofte van Approbatie en onder verband als na Rechten; — Confenteerende hier van uit te leveren drie Grosfe. — Actum by welgemelde Heeren Commisarisfen in Rio *Essequibo* den 5 Mey 1789.

(Onderfond) De Minute dezes is beoorlyk getoekend, en berustende ter Secretarye in Rio *Essequibo* den 8ten Mey 1789.

(Was getekend) Quod Attestor
P. P. L U Y K E N,
Secretaris ad Interim.

Datum ut supra

Compareerden voor welgemelde Heeren ALBERTUS BACKER en PAULUS CORDES. De Heer JOHAN GODLIEB DETERICKS en Vrouwe MARIA VAN DE VYVER, — welke aan ons Raaden Commisarisfen exhibeerde de voorentaande Acte van Hypotheek, Verbandsbrief en overgifte, als meede Consent door hun Comparanten op heeden voor ons Raaden Commisarisfen gepasseerd, verzoeken daer op Condemnatie als na Style. — Gehoord welk verzoek, mitsgaders gelet hebbende op den inhoud van de voornoemde Acte van Hypotheek, Verband en overgifte, als meede Consent; hebben wy Raaden Commisarisfen de voorn. Requiranten gecondemneerd en condemneeren dezelve mits deezen aan den inhoud en nakoomen van de meergem. en voorentaande Acte van Hypotheek, Verband, Overgifte en Consent, op poene van contraventie als daar by vermeld. Actum Rio *Essequibo* by Welgem. Heeren Raaden Commisarisfen ALBERTUS BACKER en PAULUS CORDES, en den ad interim Secretaris PATROCLUS PHILIPPUS LUYKEN. (Onderfond) Als Raaden Commisarisfen. (WG^d) A. BACKER, PAULUS CORDES. (Ter zyde fond) my present, (WG^d) P. P. LUYKEN, Secretaris ad Interim.

(Onderfond) Accordeert met de origineele Acte van willige Condemnatie, agter de Minute van vooren en omflaandend Hypotheek gesteld, en is berustende ter Secretary in Rio *Essequibo* den 8ten Mey 1789.

(ter zyde fond) Coll: MERTENS. (Was getekend) P. P. L U Y K E N.
Secretaris ad Interim.

Accordeert met deszelfs Principaalen, geteekend als boven. Amsterdam den 2° 8° November 1789.

Jan Steadik Meyer
1789

N° 88.

Ontfangen van

de Somma van VYF HONDERD GULDENS, voor een Aandeel in de voorz. Negotiatie, ingegaan zynde primo July 1789. waarvan de Intresfen en Aflossingen s' jaarlyks op primo July volgens het voorz. derde Articul zullen worden voldaan.

Amsteldam den Eersten December 1789.

Gecommitteerd door ons. *gwardenburg*
Antthazar Cith
Tijpelaar
Commisarisfen
Deefe sub. No. 88 ten Protocollie sangeoekend by my.
Jan Steadik Meyer
Directeuren.

De wissels moesten ter secretarie worden geregistreerd. Deze maatregel had het gewenste effect. In een publicatie uit die tijd werd het volgende vermeld: "Dit zo een heilzaam werk,

dit zo een prijzenswaardig doelwit, was naauwelijks in de coloniën overgevoerd, of men zag de vreugd op alle der planteren weezen, en men zag de zorg voor hen wegvlieden als de wolken der duisternisse voor de verliggende stralen der zonne, een yder zag zijn geluk als herboren, en de gouden eeuw scheen voor de deur, en alles naar wens".

Op 18 april 1752 liet Deutz weten, dat hij na het eerste miljoen ook nog een tweede of zelfs nog meer wilde belenen, en hij verzocht de planters zich ten spoedigste bij het Hof te willen aanmelden.

In 1758 circuleerde er in Suriname een "notitie" waarin vermeld was, dat 89 planters in totaal voor f 4.628.365,- bij Deutz in het krijt stonden. Na het overlijden van Willem Gideon Deutz op 27 juni 1757 werd er over deze notitie geprotesteerd.

Het stuk zou compromiterend zijn voor de betrokkenen, waaronder veel der aanzienlijkste inwoners. Zij noemden de notitie "erroneus, valsch en gesupposeert". Ten onrechte, zoals later zou blijken, want de boedel die Deutz bij zijn overlijden achterliet verkeerde "in geëmbrouilleerde staat". Hieruit kon worden geconcludeerd dat Deutz voor een bedrag van Ca. f 872.365,- krediet heeft verstrekt zonder daarvoor hypotheken te eisen en dat er voor f 3.756.000,- aan obligaties zijn uitgegeven, waarop in 1775 nog niets was afgelost. De oorzaak van de weinig florissante situatie waarin de negotiatie Deutz verkeerde is vermoedelijk dezelfde als die welke alle latere negotaties verlies deed lijden:

achterstalligheid bij de planters van interestbetaling en aflossing. Deutz heeft waarschijnlijk in afwachting van betere tijden de achterstallige interest uit eigen beurs aan de obligatiehouders betaald.

Vermindering of uitstel van interestbetaling en aflossing aan de obligatiehouders zou immers de koers doen zakken en de negotiatie een slechte naam bezorgen.

AGENDA

31	maart	VVOF Ruilbeurs, Effectenbeurs A
1	april	Ruilbeurs Wirtschaftsmuseum, Dü
11	april	Ruilbeurs ÖCHW, Wenen
12	april	Veiling De Zon, Amsterdam
28	april	Veiling HP Magazin, Bern
5	mei	Veiling Handelsgesellschaft für Wertpapiere, Wenen
6	mei	Ruilbeurs Wirtschaftsmuseum, Dü
12	mei	Veiling Kupfer-Bank, Nürnberg
2	juni	Veiling Mike Veissid, Londen
3	juni	Ruilbeurs Mike Veissid, Londen
3	juni	Ruilbeurs Wirtschaftsmuseum, Dü

EERSTE NEDERLAND
OUDE EFFECTEN ANTIQU

OPBRENGSTLIJST MAIL-BID IV 1983

Kavel 1 f 8,00	8 f 25,00	15 f 15,00
2 - 8,00	9 - 50,00	16 - 10,00
3 - 8,00	10 - 50,00	17 - 10,00
4 - 6,00	11 - 50,00	18 - 5,00
5 - 6,00	12 - 10,00	19 - 10,00
6 - 12,00	13 - 15,00	20 - 11,00
7 - 11,00	14 - 10,00	21 - 7,00

MAIL-BID I 1984

Op onderstaande kavels kan door de leden schriftelijk worden geboden. Biedingen dienen uiterlijk drie weken na ontvangst van het blad aan de VVOF te worden verstuurd. Een kavel wordt toegewezen aan de hoogste bidder, die zo spoedig mogelijk een bericht vergezeld van kostenopgave ontvangt. Na ontvangst door de vereniging van het verschuldigde bedrag worden de fondsen aan de kopers toegestuurd en vindt afrekening met de verkopers plaats.

Kopers betalen naast de koopsom uitsluitend de verzendkosten (aangetekend of met aangegeven waarde).

De verkopers wordt per kavel F 3,50 in rekening gebracht plus F 1,00 voor ieder verkocht exemplaar.

Leden die stukken willen aanbieden voor verhandeling via Mail-Bid worden verzocht de fondsen per post aan de VVOF te zenden. In het volgende nummer zullen de opbrengsten worden gepubliceerd van de navolgende kavels.

Kwaliteitsaanduidingen;

Unc = als nieuw

EF = als nieuw met een enkele vouw of te verwaarlozen plekje

VF = meer dan eenmaal gevouwen, iets gevlekt, kleine beschadigingen

F = zwaar gevouwen, scheuren wel of niet geplakt, andere mankementen

VG = zwaar beschadigd, slechte kwaliteit

1	1 obl. Nicolaas Spoor	Rb1125 1869	SU E 1020a	F
	1 obl. Riazan-Ural'sk	Rb1125 1894	SU E 1108a	VF
	1 premieobl. Staat Rusland	1866 Rbl 100		VF
2	1 obl. Nicolaas Spoor	Rb1125 1869	SU E 1020a	F
	2 obl. Riazan-Ural'sk	Rb1125 1894	SU E 1108a	2xVF
3	1 premieobl. Panamakanaal	Fr 60 1888		F
	2 loten Weerbaarheid	1871		2xF
	2 onder-aand. Scheveningen, Rederij Mij.	f 250 1903		2xF
4	1 optiebew. Unilever	1937		UNC
	1 winstbew. Kon. Holl. Lloyd	f 100 1925		VF
	1 aand. Kon. Holl. Lloyd	f 1000 1919		F
	1 aand. Maas en Waal, Stoomtram	aand. f 250 1901		VG
	2 aand. idem	f 500 1901		VG

5	1 liq. cert. United States of America/State of Louisiana Parish of Orleans 1875							F
	1 obl. Confederate States of America \$ 1000 C 92			1863/1-1-1875				VF++
6	1 obl. 5% als Tweede Hypotheek gevestigd op den Nieuw Ingedijkten Waard of Polder "Het Nieuwland f 100			1847				VG
7	1 aand. Radjamandala f 1000	1896						VF
	1 aand Rotterdam Batjan Cult. Mij. f 1000			1889				VF
8	1 cert. New Granada Waste Land 300 Hectares			1861				F+
9	1 cert. idem	600 Hectares		1861				F+
10	1 cert. idem	300 Hectares		1861				VF+
11	1 cert. idem	150 Hectares		1861				VF+
	1 cert. idem	300 Hectares		1861				VG+
12	1 aand. Amsterdam Balata Comp. f 1000			1911				VF
	1 aand. UnieBank voor Ned. en Koloniën f 1000			1920				VF
	4 winstaand. Nederlandsche Spiegelglasfabrieken te Brussel 1899							4xVF
13	3 winstaand. Nederlandsche Tramweg Mij. 1912							3xVF
	1 aand. Nationale Algemeene Levensverzekering Mij. f 1000			1907				F
14	3 aand. Noord-Brabantsch-Duitsche-Spoorweg Mij. f 250			1875				3xVF
15	5 aand. Eerste Ned. Transvaalsche Goud Mij. E 1			1889				5xVF
16	1 obl. 5% Mexico \$ 1000	1895						F+++
	1 obl. 5% Mexico \$ 500	1895						F+++
17	2 obl. Rusland Staat Rbl 500 1821 (cert. Hamburg)							2xVF
18	2 obl. Rusland Staat Rbl 1000 1825 (adm. v. Vloten & de Gijsselaar)							2xVF
19	2 obl. Groot Russ. Spoor Rbl 500 1859	SU E 1016a						2xVF
	4 obl. Rusland Staat Rbl 625 1890/2e serie							2xVF
	5 obl. Hongaarse Hypotheekbank Kr 2000 1922							5xVF
	2 obl. Moskou Rbl 100 serie 33							2xVF
	2 obl. Moskou Rbl 1000 serie 32							2xVF
20	1 obl. Moskau-Windau-Rybinsk 1897	RM 500	SU E 1081a					VF
	1 obl. idem	RM 1000	SU E 1081b					VF
	1 obl. idem	RM 2000	SU E 1081c					VF
21	1 obl. Moskou-Windau-Rybinsk 1897	RM 500	SU E 1081a					VF
	2 obl. idem	RM 2000		1xVF				1xF
22	1 obl. Moskau-Windau-Rybinsk 1898	RM 500	SU E 1082a					VF
	1 obl. idem	RM 1000	SU E 1082b					VF
	1 obl. idem	RM 2000	SU E 1082c					VF
23	idem kavel 22							
24	3 obl. Moskau-Windau-Rybinsk 1898	RM 1000						VF
	1 obl. idem	RM 2000						F
25	4 obl. Moskau-Windau-Rybinsk 1898	RM 1000						VF
	1 obl. Orel-Griasi 1887	RM 600	SU E 1097					VG
26	1 aand. Ned. Tramweg Mij. f 100			1907				VF
	4 onderaand. idem f 12,50 (letter A-B-C-H)							4xVF

27	4 aand. Ned. Tramweg Mij. 1907 F 12,50 (letter A-B-C-H)	VF
28	1 obl. 8% Lung-Tsing-U-Hai Fr 500 1920	VF
	5 obl. 5% China Fr 500 1914	VF
	1 obl. 5% China £ 20 reorganisatie 1913 D.A.B.	VF+++
	1 aand. Tientsin Tramw. ecl.	VF++
	1 aand. Ned. Ind. Getah Pertja Mij.	EF
29	1 aand. spiritusfabr. Brantas	VF
	1 part Fond. Plantations Indonésiennes 1962	VF
	1 cert. van 10 aand. Kimberley West Diamond	VF
	5 winstbew. Holland-Mexico f 100	VF
	3 opr. bew. Holland-Mexico	VF
30	3 winstaand. A'dam-Tapanoeli Rubber Cult. Mij.	VF
	1 cert. van 10 pref. aand. Nat. Rw. of Mexico	F
	3 aand. Mijnbouw Mij. Siloenkang	VF
	1 aand. West-Sumatra Rubber en Koffie Cult. Mij f 500	VF
	1 rest.bew. Ver. Javasche Hout	VF
31	1 cert van 10 Wabash Railway Cy.	VF
	1 5% obl. Balotji Mijnbouw Mij.	VF
	2 onderaand Langkat Tabak Mij.	VF
	2 winstbew. Kon. Zoöl. Botanisch Genootschap	VF
	1 aand. Goenoeng Satria Cult. Mij.	VF
32	1 aand. Mijnbouw Mij Tambang Sibonak f 100	EF
	1 cert. Transvalia Land Expl. Mij. f 60	EF
	1 obl. 4% Hongarije 1881	VG
	1 aand. Pétrôle Trust	EF++
	1 obl. 4½% Tramways d'odessa Fr 500	VF
33	5 aand. Barcelona Traction Light & Power 1xVF, 1xF, 3xVG	
	1 aand. Goudmijn v.d. Gagnière 1910	VF++
	1 aand. La Neogravure (drukker v.d. Cote Desfossés)	UNC
	1 aand. Argentijnse Hypotheekbank	VF+
	1 opr. bew. Soc. Imm. de la Grande Plage d'Hyères	VF++
34	1 winstbewijs Kilo Moto 1944	VF++
	1 aand Trust Colonial 1899	VF++
	1 van 10 org. aand. United Copper 1908	VF
	1 van 10 org. aand. Modderfontein	F
	2 part. de fondateur Francita, soc. de film en Couleurs Naturelles 1932	VF
35	1 premielot Hong. Hypotheekbank 1911	VF
	1 aand Pengadjaran Cult Mij. 1934	F
	1 winstbew. Satak, Landbouw Mij. 1922	VF
	1 aand. Sierra Morena Copper Mines 1907	VF
	1 van 50 aand. Russian Colleries Cy £ 1 1902	VF++
36	1 obl. 6% conv. Soeban-Ajam Cult.Mij. 1926 f 1000	F
	2 premieloten Paters Redemptoristen R'dam f 2,50 1883	2xF
	1 aand. Unie Bank voor Ned. en Koloniën f 1000 1920	F
	1 winstuitdelings bew. Holland Bank 1896	F
	1 aand. Ned-Zuid-Afr. Stoomvaart Mij. 1920 f 1000	F
37	1 opr. bew. Beurskluisen en Safes onder de Nieuwe Koopmansbeurs te Amsterdam 1902	VF

Deze pagina is gereserveerd voor leden/verzamelaars.
Vijf regels voor f10,-.
Leden van de VVOF mogen 1x per jaar een gratis VVOFje plaatsen.

Bod gevraagd op 4 ex. van de 4% Russische goudlening van 1894, zesde uitgave, voorzien van couponbladen.

Voorts 69 stuks, ieder à 5 aandelen van f 12,- elk van de Eerste Nederlandsche-Transvaalsche Goudmijn-Mij., 1889, voorzien van couponbladen.

Brieven aan J. Tromp, Planetensingel 13,
2402 AA ALPHEN AD RIJN

Gezocht; Indische waardepapieren en/of boeken m.b.t. jubilea e.d. van Ned.-Indische ondernemingen, voor 1942.

Aanbiedingen met prijsvoorstelling,
K. Schelberg, Gansbeek 38 6166 JB GELEEN

LEDENLIJST De volgende kandidaatleden hebben zich aangemeld

467 J. Salgado Lissabon	474 O.v.d. Berg Hengelo
468 J.A.S. Sanders Naaldwijk	475 H.C.R. v.d. Coolwijk Geldrop
469 H. Zwart Gorredijk	476 B.G. Kernkamp Zeist
470 G.J. Jansen Amstelveen	477 J.A.J. de Jong 's-Gravenhage
471 R. Meyer Zeist	478 B. van Dijk Zoetermeer
472 A.H. Pastoor Wolfheze	479 R.J.N. Selie Amstelveen
473 R.G.J. Scholten Enschede	480 J.W. Diekstra Menaldum

VEILING SCRIPORAMA 'S GRAVENHAGE 25 FEBRUARI 1984

Momenteel Neerlands belangrijkste oude effectenveiling werd op die 25 ste februari druk bezocht.

De grootste belangstelling voor het Nederlandse deel ging uit naar kavel 190, aandeel Bouricius, Algemeene Postwage Diensten nom. f 1000 uit 1834 kwaliteit EF met een inzet van f 240 werd dit aandeel tenslotte toegeslagen voor f 600,-.

Buiten deze kavel werden er zeer veel Nederlandse spoorwegwaarden ter tafel gebracht. Als belangrijkste mogen we aanmerken een bewijs van oprichtersrecht uit 1864 van de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen inzet f 150 naar f 280. aand. Syndicaat tot Expl. der Gascomminglers Systeem Everett Smethurst, in Nederland en Koloniën f 1000 1894 f40 naar f50, Hengsten Associatie Culemborg, renteloze schuldbrief f 25, inzet f 150 werd teruggenomen, Eerste Vlaardingsche Stoomkuiperij, v/h A. de neeff, onderaand. f 500 uit 1911 Inzet f 45 naar f 65. Obl. gemeente Ruurlo f 10 uit 1906 f 20/ f 25; Waterschap "de Beemster" nom f 1000 1895 f50/ f 55; Deventer Ijssportcentrum aand. f 100 1962 inzet en toeslag f 15; Societeiten de Groote Club "Doctrina et Amicitia" obligatie f 100 1932 inzet F 30 naar f 45; De Friesche Bank, 2 niet uitgegeven stukken resp. serie A en B inzet f 50 naar f 80; 2stuks Bankiershuis Gebr. Mispelblom Beijer te Leeuwarden aandeel A en B 1905 met een inzet van f 30 naar f 45; Deli-Brouwerij te Nieuwer-Amstel bewijs van deelgerechtigdheid 1890 Inzet en toeslag f 100; en van de belangrijkste Chinezen een blankette van de Lung-Tsing-U-Hai spoorweg uit 1920 inzet f 600 naar f 700.

SECTIE RUSSISCHE SPOORWEGEN

De sectie bestaat in februari 1984 twee jaar. In deze tijd is men regelmatig bij elkaar gekomen en is er getracht het doel der sectie te verwezenlijken, namelijk het behartigen van de belangen der leden door het uitwisselen van de ervaringen op het gebied van de Russische spoorwegleningen. Contacten werden gelegd, de kennis van de markt verbreed. Stukken werden geruild gekocht en verkocht. Al met al voorzien de bijeenkomsten in een duidelijke behoefte en blijken zij een impuls om in het verzamelen actief te blijven. Dit heeft er inmiddels toe geleid, dat reeds enkele mooie verzamelingen zijn opgebouwd.

Het bestuur der sectie wekt gaarne leden van de VVOF, die reeds Russische spoorwegobligaties verzamelen, of daar een begin mee willen maken op, om zich als deelnemer te melden. Dit kan gebeuren op de sectievergadering, welke gekoppeld is aan de eerstvolgende ruilbeurs der VVOF (31 maart a.s.).

Voor inlichtingen kan men zich te allen tijde wenden tot de voorzitter van de sectie.

S.D. Feenstra, voorzitter
Buorren 12 - GOUTUM
tel. 058-882769

DE 1916-LENINGEN VAN DE RUSSISCHE SPOORWEGEN

In de catalogus komen er nogal wat van deze leningen, welke niet in het buitenland geplaatst werden voor.

In het zicht van het verliezen van de oorlog (WOI) heeft de tsaristische regering getracht deze leningen te plaatsen.

Het is nuttig en interessant om de geschiedkundige kennis even op te halen.

In 1916 werd er een nieuwe opperbevelhebber van het Russische leger benoemd, generaal Broesilow. Deze ontketende een groot nieuw offensief tegen de Oostenrijkers in het Zuiden. Hoewel er aanvankelijk veel succes geogst werd, was men met dat offensief toch te snel en te onvoorbereid begonnen.

Zoals de ouderen onder ons weten uit de WO II waren de Duitsers heel wat mans met improvisaties op het militaire schaakbord. Welnu, zo was het ook in W.O. I reeds. Zij waren de bondgenoten van Oostenrijk. Dus snelden zij deze te hulp. Uit de hier-

uit volgende nederlaag voor de Russen werd in maart 1917 de revolutie geboren. Voor de Bolsjewiki was nu de weg vrij om hun vredesbeloften waar te maken. Tegen het einde van 1917 was Rusland buiten de oorlog.

Het ligt voor de hand, dat van de spoorwegbouw in 1916 niet veel terecht gekomen is. Evenmin is bekend welk bedrag de 1916 leningen hebben opgebracht. De Bolsjewiki beweerden, dat de opbrengst (en ook van vroegere leningen) gediend heeft voor de hofhouding van de tsaar. Dat was tegelijk een motief voor het annuleren van de schulden.

Tot zover dit brokje geschiedenis.

Nu verschijnen sinds enige jaren bij horten en stoten van de 1916-stukken er exemplaren op veilingen en ruilbeurzen.

Sommige stukken zijn zo gaaf, dat men mag aannemen, dat ze nimmer in de handel zijn geweest. Dat zij "van de plank" komen mag niet bij voorbaat worden uitgesloten.

Er doet zich de vraag voor waar deze stukken vandaan komen.

Hoe, wanneer en door wie zijn ze in het westen gebracht?

De aanbiedingsprijzen zijn bijzonder schommelend.

Wie kan hierover meer vertellen?

S.D. Feenstra

PERUVIAN INVESTMENT AND FINANCE LTD.

De geschiedenis van bovengenoemde maatschappij en haar dochterondernemingen is lange tijd nauw verbonden geweest met die van de staat Peru.

Als gevolg van de verloren "Salpeteroorlog" (1879-1883) moest het land de belangrijkste guano-winningsgebieden geruime tijd aan Chili afstaan. De economische gevolgen hiervan waren verschrikkelijk: toen de belangrijkste deviezenbron verloren was gegaan was Peru vrijwel geruïneerd.

Dit ondervond ook een groep van voornamelijk Engelse beleggers die in 1870 en 1872 een vrij omvangrijke obligatie-lening in £ hadden verschaft. In 1890 kwam het tot een regeling tussen Peru en deze schuldeisers. De obligatiehouders zouden van hun vorderingen afzien en hun stukken ruilen in aandelen van de op 20 maart van dat jaar in Londen opgerichte Peruvian Corp. Deze Mij. verkreeg een aantal belangrijke rechten, te weten;

- 1) een concessie voor de exploitatie tot 1956 van de (Staats) spoorwegen in het land.

- 2) het uitsluitend recht tot guano-winning in Peru tot 2 miljoen ton guano zou zijn verscheept.

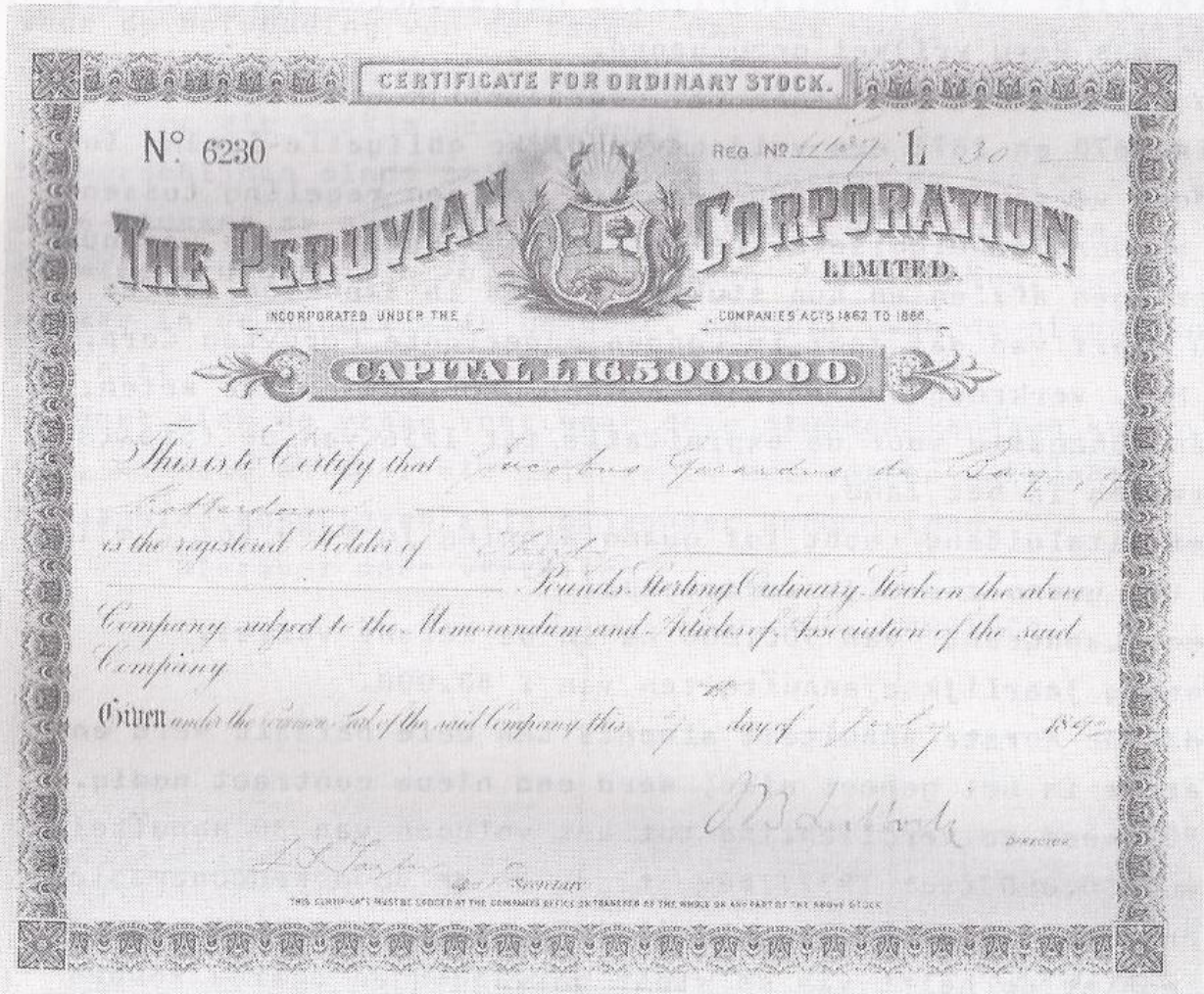
- 3) een "Landgrant" van 500.000 ha in de Perené vallei.

- 4) dertig jaarlijkse annuïteiten van £ 80.000.

Doordat de eerste annuïteit slechts ten dele betaald werd en de latere in het geheel niet, werd een nieuw contract nodig. In 1907 werd de verplichting tot het voldoen van 30 annuïteiten à £ 80.000 (tot 1937) bevestigd, en de spoorwegconcessie verlengd tot 1973. De laatste 17 jaar van de concessie zou Peru echter de helft van de winst ontvangen en daarna zouden de spoorwegen zonder vergoeding aan de Staat komen.

Eind 1928, toen nog 8 annuïteiten te vorderen waren en nog ruim 600.000 ton guano verscheept mocht worden, kwam weer een nieuwe regeling tot stand. Tegen betaling van £ 250.000 en onder afstanddoening van het recht op annuïteiten en guano verkreeg de Peruvian Corp. de volle eeuwigdurende eigendom van de spoorwegen alsmede het recht op vrije navigatie op het Titicaca meer. Voorts kreeg de onderneming vrijdom van invoerrechten voor alle t.b.v. de bedrijfsvoering geïmporteerde goederen en een voorkeursrecht bij de eventuele uitgifte van nieuwe spoorwegconcessies. Naasting van de spoorwegen kon echter plaats-

vinden tegen betaling door de Staat van £ 16,800.00 plus alle uitgaven gedaan na 1928 voor nieuwe aanleg of verbetering. Ondanks deze vrij gunstig lijkende voorwaarden is de Peruvian Corp. nooit tot bloei gekomen. Slechts zelden kon een dividend van meer dan symbolische betekenis betaald worden; vele jaren-vooral na 1930- kon in het geheel geen uitkering worden gedaan. Herhaaldelijk moesten bovendien speciale regelingen met obligatiehouders worden getroffen.

Als resultaat van een der reorganisaties werd in 1956 een Canadese houdstermaatschappij van aandelen Peruvian Corp. opgericht de Peruvian Investment and Finance Ltd genaamd. Deze gaf nieuwe aandelen en obligaties uit, welke in de vorm van certificaten ook in Amsterdam werden genoteerd.

In 1963 kreeg de Mij. een lening van de Wereldbank en de Exim Bank van in totaal \$ 18.500.000. Deze lening werd door de Peruaanse Staat gegarandeerd; met de opbrengst werd het rollend materieel vernieuwd.

Door de relatief sterk stijgende loonkosten, de scherpe concurrentie van het wegvervoer en de omstandigheid dat toestemming

voor tariefsverhoging vaak vertraagd of in onvoldoende mate door de overheid werd gegeven, kwam de Peruvian Corp. echter opnieuw in moeilijkheden. In 1967 konden rente en aflossing op de leningen van de Wereldbank en de Exim Bank niet worden voldaan, waarna de betalingen (ca \$ 2.000.000 per jaar) door Peru werden verricht.

Een jaar later (1968) werd na een militaire staatsgreep Juan Alvarado de nieuwe president van Peru. Deze vestigde een nationalistisch-revolutionair bewind, dat zich ten doel stelde vergaande structurele veranderingen in de samenleving door te voeren. Naast de bevestiging van de nationalisatie van de Amerikaanse oliebelangen, waartoe reeds eerder aanzet was gegeven, trokken in het buitenland vooral de landhervorming, de uitbreiding van de territoriale wateren en de radicale industriewetgeving de aandacht.

Op dat moment bezat de Peruvian Corp. de voornaamste spoorwegen in het land, en exploiteerde een uitgebreid landbouw-areaal in het vruchtbare deel van Peru ten Oosten van de Andes. De treinen van de Mij. vervoerden niet alleen passagiers en stukgoed, maar speelden ook een belangrijke rol bij het transport van ertsen uit de mijnen in het bergland (N.B. op sommige punten lopen de lijnen op meer dan 4000 meter boven de zeespiegel!). Tevens controleerde de onderneming via de scheepvaart over het Titicaca meer een groot deel van het verkeer van en naar Bolivia.

Het zal duidelijk zijn dat de nieuwe regering ernaar streefde de Peruvian Corp. te nationaliseren.

In 1972 nam de Staat de leiding van de Mij. over en werden haar kantoren in Peru bezet. Mede op grond van de boekwaarde van £10.000.000 taxeerden deskundigen de verkeerswaarde van de Mij. op \$ 28.500.000. Daar alleen de Staat als koper in aanmerking mocht komen, zou op grond van de Peruaanse wet de onderneming voor ca 2/3e deel van dit bedrag (ca \$ 20.000.000) overgenomen kunnen worden.

Bij een "veiling" in november 1972 werd door de enige bieder het Staatsbedrijf Empresa Nacional de Ferrocarriles del Peru inderdaad het verwachte bedrag voor de activa van de Peruvian geboden. Met protesten tegen de gehanteerde waarderingmethode werd, hoewel deze werden gesteund door de Zwitserse regering, geen rekening gehouden. Onder de geveilde bezittingen bevonden zich overigens nog vijf vrij antieke stoomboten, waarvan de

oudste meer dan een eeuw tevoren in dienst werd genomen.

De veilingopbrengst werd voor het Leeuwendeel bestemd voor de aflossing van de resterende schuld ad \$ 17.000.000 aan de Wereldbank en de Exim Bank. Het resterende bedrag ging aan kosten op; voor aandeelhouders en obligatiehouders bleef derhalve niets over. Na verloop van tijd verdwenen de stukken op de verschillende beurzen dan ook uit de notering.

De Peruvian Corp. en haar houdstermaatschappij was door een combinatie van economische en politieke factoren ten onder gegaan.

SARAJEVO EN HET STARTSCHOT

Dit jaar zijn de Winterspelen in het Olympisch jaar 1984 gehouden in de Joegoslavische stad Sarajevo.

In deze schilderachtig tegen de heuvels aan weerszijde van de rivier gelegen stad werd op aanstaande 28 juni 70 jaar geleden ook een startschot gegeven, maar voor wat meer dan wrangere spelen, n.l. de Eerste Wereldoorlog. Het dodelijke schot van de student G. Princip trof de aartshertog Frans-Ferdinant en zijn echtgenote. Miljoenen verloren het leven en velen kwamen in nooddriftige situaties terecht. Beleggingen in Rusland en Hongaren en al die andere landen daar om heen werden spoedig waardeloos.

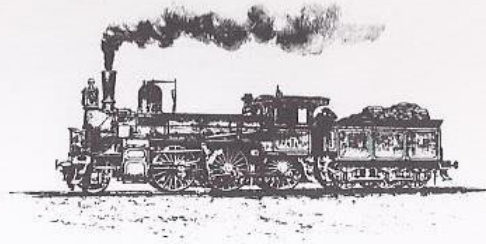
Nieuwe catalogus van Russische Sporen

In Westduitsland is een vernieuwde uitgave op de markt gekomen van de toonaangevende catalogus van Drumm en Henseler over Russische spoorwegelingen „Historische Wertpapiere Band I Russische Eisenbahn-Obligationen“, uitgegeven in Frankfurt.

Dit boek is via de VVOF te bestellen en kost f 29,75. (excl. verzendkosten).

DRUMM / HENSELER

Old Securities Titres historiques Historische Wertpapiere

Volume 1 Tome 1 Band 1

Russian Railway Bonds
Obligations des chemins de fer russes
Russische Eisenbahn-Obligationen

1859 – 1914 – 1918

BESTUUR

F.P.R. Selle	Voorzitter
P.E. Baas	Secretaris
J.H.B. Visker	Penningmeester
H.J. Bruinsma	Beurzen
J.A. van der Stoel	Administrateur Financiën
W.P.J. van As	P.R.

Secties speciaal onderwerpen

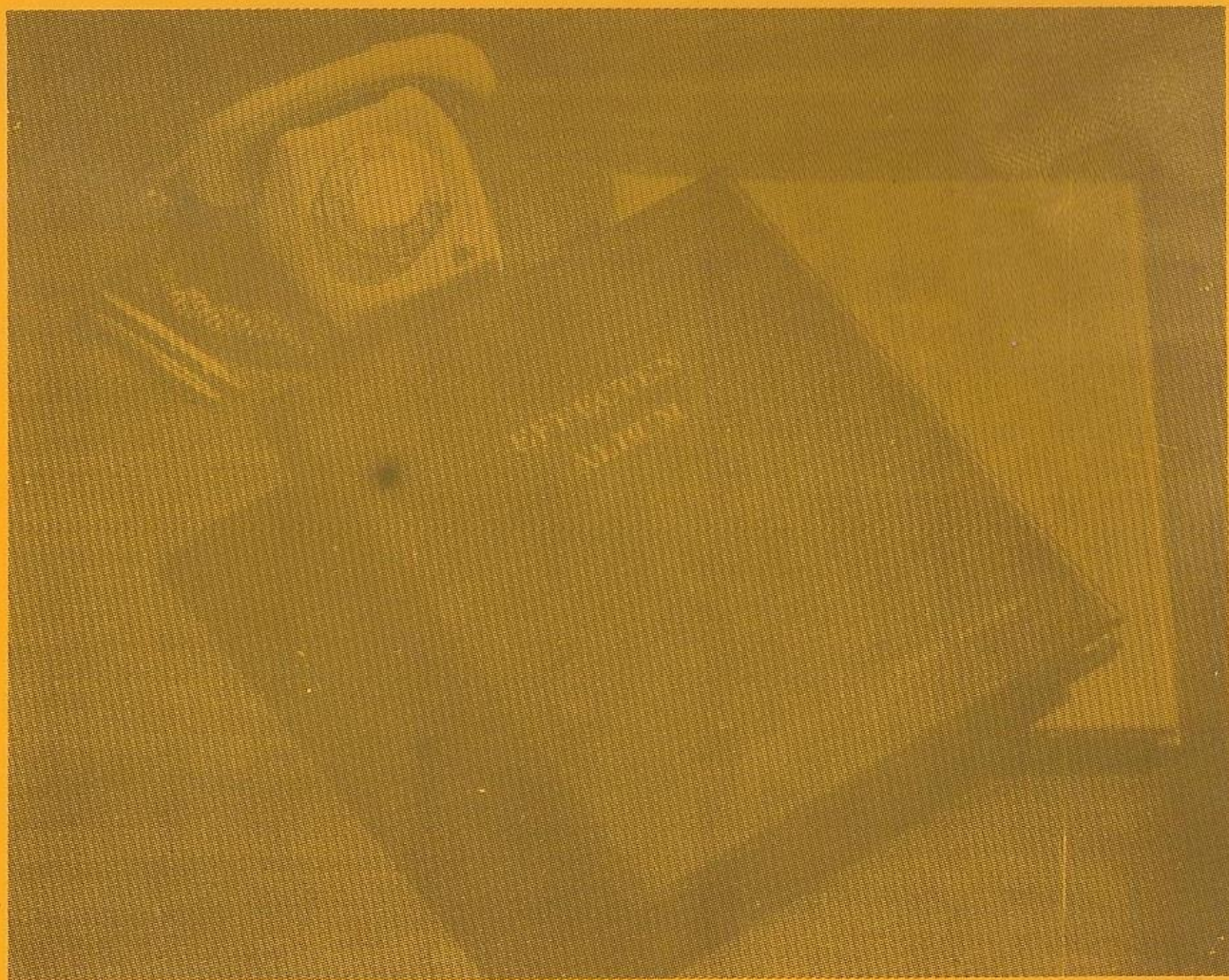
Russische Spoorwegen	S.D. Feenstra
Scheepvaart	J.E.M. Haen

Effekten-Album voor slechts f 60,-

Wie oude effekten is gaan verzamelen, is al snel op het niet onaanzienlijke probleem gestuit hoe hij zijn stukken, zo goed mogelijk beschermd, bewaren kan.

Albums waarin ook grotere stukken opgeborgen kunnen worden, zijn moeilijk in de handel te verkrijgen en zijn bovendien nogal prijzig. Toch is een goede presentatie van een verzameling erg plezierig.

Het bestuur van de V.V.O.F. heeft hierin voorzien door speciale effekten-albums te doen vervaardigen.

Bij deze stevige plastik banden, voorzien van een 4-rings mechaniek behoren 20 (losbladige) helder plastik show-hoezen, elk met een zwart insteekvel. Inklusief 20 opberghoezen kost elk album slechts f 60,- (afgehaald bij de V.V.O.F.)
